

Besluit Verlenen ontheffing

Stichting BioSFeer
T.a.v. de heer Van den Burg
Onderlangs 17
6731 BK Otterlo

Datum
12 maart 2021

Zaaknummer
2020-004134

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Reinoud Raaijmakers
026 359 9219
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

Locatie

Heel Gelderland, Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Utrecht en Zeeland.

Activiteit

Ecologisch onderzoek naar fauna en natuurbeheer

Beste meneer Van den Burg,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een lijst met contactgegevens van de provincies opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03227350, 03321653, 03321992, 03321993, 03349347, 03361690, 03369926, 03400897,
03400898, 03400906, 03400911, 03400913, 03400929, 03400936.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Contactgegevens provincies met zaakkenmerk

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

3 van 14

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting BioSFeer, Onderlangs 17, 6731 BK te Otterlo, hierna te noemen de aanvrager, van 25 maart 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een conclusie en overige verplichtingen.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 25 maart 2020 ontvingen wij een aanvraag van Stichting BioSFeer voor een ontheffing, in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb, voor het uitvoeren van ecologische onderzoek en geldig in geheel Nederland.

Het ecologische onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van behoud en herstel van diersoorten en hun leefomgeving en evaluatie van hierop gerichte beheermaatregelen. Daarnaast wordt gewerkt aan educatieve projecten.

Voor het onderzoek is in het kader van de Wnb voor de volgende verboden handelingen ontheffing aangevraagd:

- Vogels, beschermde grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden verstoren of vangen;
- verblijfplaatsen van vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën vissen en ongewervelden beschadigen of vernielen;
- eieren van vogels, reptielen, beschermde amfibieën, vissen of ongewervelden vernielen, beschadigen of verzamelen;
- vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden onder zich hebben of vervoeren;
- ongewervelden doden;

Voor de volgende niet-selectieve vangmiddelen is een ontheffing aangevraagd: mistnetten, klapvallen, ball-chatri (vogels); inloopvallen en kastvallen (grondgebonden zoogdieren) schepnet, fuiken (vissen, amfibieën, ongewervelden) lichtval (ongewervelden).

Onderzoek dat valt onder de Wet op Dierproeven (WOD), valt buiten deze ontheffing en wordt door de aanvrager indien van toepassing aangevraagd bij de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) met toetsing door een Dier Experimenten Commissie (DEC).

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de Wnb genoemde algemene belangen: ter bescherming van flora en fauna of instandhouding van natuurlijke habitats, voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt en het onder strikt gecontroleerde omstandigheden onder zich hebben van dieren of planten.

De aanvraag en het projectplan met aanvulling maken deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde; het uitvoeren van ecologisch onderzoek in geheel Nederland eerder een ontheffing verleend. Het betreft de ontheffing voor verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet die op 9 januari 2014 is afgegeven door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) met kenmerk FF/75A/2015/004. Deze ontheffing liep af op 1 mei 2020.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

4 van 14

De ontheffing is aangevraagd in de provincie Gelderland. De provincie waar de aanvrager is gevestigd. Voor een ontheffing van het onderzoek dat buiten de provincie Gelderland plaats zal vinden, is instemming met deze ontheffing van de desbetreffende provincie nodig of zal een afzonderlijke ontheffing moeten worden aangevraagd. Dit laatste geldt ook voor infrastructuur, gebieden of terreinen die onder bevoegd gezag van het Rijk (RVO) vallen.

Op 7 september is een gedoogbeschikking voor de provincie Gelderland afgegeven op basis van de verlopen ontheffing FF/75A/2015/004. Deze gedoogbeschikking is geldig zolang de aanvraag van de nieuwe ontheffing Wnb, in behandeling is. De overige provincies en RVO zijn op de hoogte gebracht van het in behandeling zijn van de aanvraag en de tijdelijke gedoogbeschikking binnen Gelderland.

Niet alle provincies willen instemmen met een generieke ontheffing die is afgegeven door een andere provincie. De provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Utrecht, Flevoland, Noord-Holland, Zeeland en Noord-Brabant is gevraagd in te stemmen met deze ontheffing.

De provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Utrecht en Zeeland hebben aangegeven onder voorwaarden in te kunnen stemmen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 9 september 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 7 augustus 2020 hebben verzocht. Op dinsdag 12 januari 2021 heeft de aanvrager per email de aanvraag van de ontheffing op de wetsartikelen bevestigd, die nog niet schriftelijk waren aangevraagd.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, 4 en 5; 3.4 lid 2; 3.8 lid 1 en 5; 3.9 lid 1 en 2; 3.10 lid 2 en 3.25 lid 4a van de Wet natuurbescherming,

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting BioSFeer, Onderlangs 17, 6731 BK te Otterlo ;

voor de soorten, de verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1 en voor de middelen zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort(groep)	Verbod Wnb		Belang ⁵
Vogels (<i>Aves</i>)	Artikel 3.1 lid 1	Vangen ¹	A
	Artikel 3.1 lid 2	Nesten vernielen of wegnemen	
	Artikel 3.1 lid 3	Eieren rapen of onder zich hebben	
	Artikel 3.1 lid 4	Opzettelijk storen	
	Artikel 3.2 lid 6	Onder zich hebben of vervoeren van delen of producten van vogels ³	
Grondgebonden zoogdieren (<i>Mammalia</i>)	Artikel 3.5 lid 1	Vangen	B
Vissen (<i>Pisces</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Opzettelijk verstoren	
	Artikel 3.5 lid 3	Eieren vernielen rapen	
Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Rustplaatsen beschadigen of vernielen	C
	Artikel 3.10 lid 1a	Vangen	
Reptielen (<i>Reptilia</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Opzettelijk vernielen van verblijfplaatsen	B
Ongewervelden (<i>Invertebrata</i>)	Artikel 3.6 lid 2	Onder zich hebben of vervoeren ³	
Vleermuizen (<i>Chiroptera</i>)	Artikel 3.5 lid 1	Vangen ²	B
	Artikel 3.5 lid 2	Opzettelijk verstoren	
	Artikel 3.6 lid 2	Onder zich hebben of vervoeren ³	
Ongewervelden (<i>Invertebrata</i>)	Artikel 3.5 lid 1	Opzettelijk doden ⁴	B
	Artikel 3.10 lid 1a	Opzettelijk doden ⁴	C

Datum
12 maart 2021

Zaaknummer
2020-004134

Blad
6 van 14

Watergebonden zoogdieren (<i>Pinnipedia en Cetacea</i>)	Artikel 3.6 lid 2	Het onder zich hebben of vervoeren ³	B
--	-------------------	---	---

Voetnoten tabel 1:

- 1) Het kort hanteren van vogels op het nest is toegestaan. Voor het vangen met mistnetten, klapval, klapnet of ball-chatrī is aanvullend een machtiging van het Vogeltrekstation nodig. Zie voorschrift 14.
- 2) Het kort hanteren van vleermuizen uit hun verblijfplaats buiten de kwetsbare winterperiode is toegestaan. Voor het vangen van vleermuizen met mistnetten is aanvullend een machtiging van de zoogdiervereniging, via vleermuizenvangen.nl benodigd. De aanvrager heeft aangegeven vooralsnog geen gebruik van mistnetten voor vleermuizen te willen maken. Zie voorschrift 15.
- 3) Artikel 3.2 lid 6 of 3.6 lid 2 betreft alleen dieren, of delen van dieren, die een natuurlijke dood zijn gestorven óf de ongewervelden die bij een analyse bemonsterd worden; zie voetnoot 4. Voor watergebonden zoogdieren zie voorschrift 23.
- 4) Het doden van beschermde ongewervelden is geen doel op zich, maar kan bij niet selectieve bemonstering voorkomen. Waar het onderzoek betreft waarbij beschermde ongewervelden specifiek zullen worden verzameld en gedood, zal eerst toestemming worden gevraagd bij de betreffende provincie. Zie voorschrift 16.
- 5) Belang:
  - A. Artikel 3.3 lid 4b onder 4 en 5 van de Wnb: ter bescherming van flora en fauna en voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt.
  - B. Artikel 3.8 lid 5b onder 1 en 4 van de Wnb: in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats en voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten.
  - C. Artikel 3.10 lid 2 van de Wnb: zie belangen 3.8 lid 5b onder 1 en 4 hierboven genoemd onder B.

Tabel 2 Middelen

Soort	Verbod (3.4 lid 1 Wnb)	Middel
Vogels (Aves)	Vangen	Mistnetten ¹ , klapvallen ¹ , klapnetten ¹ , ball-chatrī ¹
Soort	Verbod (3.9 lid 1 en 3.24 lid 2 Wnb)	Middel
Grondgebonden zoogdieren (Mammalia)	Vangen	Inloopvallen, kastvallen
Vissen (Pisces)	Vangen	Schepnet, fuiken
Amfibieën (Amphibia)	Vangen	Schepnet, potvallen, fuiken
Reptielen (Reptilia)	Vangen	Potvallen
Ongewervelden (Invertebrata)	Vangen en doden	Schepnet, vlindernet, sleepnet, fuiken, lichtval

- 1) Zie voetnoot 1 bij tabel 1 en voorschrift 14 van deze ontheffing.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

7 van 14

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de provincies Gelderland, Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Utrecht en Zeeland.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2025.
3. Een provincie die heeft ingestemd met deze ontheffing kan ingevolge artikel 5.4, lid 1 van de Wnb, op elk moment haar instemming intrekken of de provincie Gelderland verzoeken om de ontheffing te wijzigen indien gehandeld wordt in strijd met een wettelijk of aan deze ontheffing verbonden voorschrift.
4. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1 en voor het gebruik van de middelen zoals weergegeven in tabel 2.
5. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Indien verbodsbepalingen worden overtreden in andere provincies dient daarnaast ook contact opgenomen te worden met de betreffende provincie, via het in bijlage 2 genoemde adres en kenmerk.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Diegene die de handelingen uitvoert, waarvoor aanspraak op deze ontheffing wordt gemaakt, dient een afgeronde MBO, HBO of universitaire opleiding in ecologie, biologie of natuurbeheer te hebben en een aantoonbare ervaring hebben met de te verrichten onderzoekhandelingen of onder direct toezicht staan van een ervaren veldecoloog, die dit heeft.
8. De in voorschrift 6 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
9. De in voorschrift 6 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
10. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-004134.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

8 van 14

11. De ontheffinghouder dient jaarlijks voor 1 februari (vanaf het jaar 2022) een overzicht van de onderzoeken die zijn uitgevoerd door de ontheffinghouder, of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-) personen,) te zenden aan de provincies: Gelderland, Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Utrecht en Zeeland, zover dit onderzoek betrekking heeft op de betreffende provincie. Dit overzicht dient in ieder geval te bevatten de provincie en gemeente waar het onderzoek heeft plaatsgevonden, de soortgroep, onderzoeksdoelstelling, gebruikte onderzoeksmethode en periode van uitvoering. Het overzicht wordt aan de provincies verstuurd via het in bijlage 2 vermelde emailadres o.v.v. het daarbij vernoemde kenmerk.
12. Voor aanvang van onderzoeken die plaats gaan vinden in de provincies Friesland en Flevoland dient door de aanvrager een startgesprek te worden geïnitieerd, met overleg van een projectplan dat ter goedkeuring wordt voorgelegd. Voor aanvang van de onderzoeken in Gelderland, Groningen, Drenthe, Utrecht en Zeeland volstaat een melding met een projectplan, twee weken voordat het onderzoek van start gaat. De betreffende provincies kunnen om aanvullende gegevens vragen.

Soortspecifieke voorschriften

13. De onderzoeksmethoden en bijbehorende handelingen voor de soortgroepen en verboden genoemd in tabel 1 en de middelen genoemd in tabel 2 worden, voor zover dit niet in strijd is met deze ontheffing, uitgevoerd conform het projectplan en aanvulling die onderdeel uitmaken van deze aanvraag, en de in dit plan genoemde onderzoeksprotocollen en handleidingen.
14. Het kort hanteren van vogels op het nest of van de grond, voor het verzamelen van biometrische gegevens is toegestaan. Voor het vangen met mistnetten, klapnet, klapval of bal-chatri is aanvullend een machtiging van het Vogeltrekstation nodig. Tijdens het gebruik van deze middelen dient direct en permanent toezicht van een deskundig en ervaren persoon aanwezig te zijn om de dieren zo snel mogelijk uit de val te bevrijden. Conform artikel 3.9 lid 6 van het Besluit natuurbescherming, mogen in de bal-chatri geen levende lokdieren gebruikt worden en mag het middel pas ingezet worden als andere methoden niet toereikend zijn.
15. Het kort hanteren van vleermuizen uit hun verblijfplaats voor het verzamelen van biometrische gegevens is toegestaan. Het hanteren mag niet gebeuren in de kwetsbare winterperiode (niet van 1 november tot 1 april). Het vangen van vleermuizen met behulp van mistnetten mag alleen gebeuren door een gecertificeerd persoon in het bezit van een machtiging van de Zoogdierverseniging (ZV). Een certificering en machtiging is aan te vragen bij de Commissie Vleermuizen vangen (vleermuizenvangen.nl).
16. Het doden van beschermde ongewervelden als gevolg van (niet te voorkomen) bijvangst van bijvoorbeeld kwantitatief onderzoek naar voedselaanbod, is toegestaan. Indien de doelstelling van het onderzoek het doden van beschermde ongewervelden impliceert, dient een verzoek om instemming te worden gedaan bij de provincie waar de handeling plaats zal gaan vinden. Een desgevraagd te overleggen onderzoeksplan moet een zorgvuldige afweging van het belang, de alternatieven en de staat van instandhouding van betreffende soort bevatten.
17. De vallen voor de grondgebonden kleine zoogdieren dienen met intervallen van maximaal 8 uur gecontroleerd te worden. Na de controle van de vallen dient in ieder geval weer droog hooi, fruit of groente (voor vocht) en voedsel voor insectenetters aanwezig te zijn.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

9 van 14

18. In het projectplan en de aanvraag is uitgegaan van kleine grondgebonden zoogdieren die te vangen zijn met lifetraps. Indien grotere grondgebonden zoogdieren zoals bijvoorbeeld de das gevangen zullen worden, dient de aanvrager hiervoor eerst een startgesprek met de betreffende provincie te initiëren. De provincie kan bij dit gesprek vragen om een concreet projectplan en mate van deskundigheid van de uitvoerders, dit ter goedkeuring.
19. Indien soorten in een ander natuurgebied (of met een andere terreineigenaar) dan waar ze gevangen zijn, worden losgelaten, dient dit in overleg te gaan met de betrokken terreinbeheerders en met toestemming van de provincie(s) waar dit plaatsvindt.
20. Indien andere soorten als waarvoor het onderzoek is opgezet gevangen worden, dienen deze zo snel mogelijk op de vangplek weer te worden losgelaten. Invasieve exoten die op de Unielijst staan en die gevangen worden, mogen niet worden teruggeplaatst en dienen gemeld te worden bij bevoegd gezag.
21. Voor onderzoek met eieren zullen in eerste instantie niet uitgekomen eieren worden gebruikt. Indien voor bijvoorbeeld stikstof-gerelateerd onderzoek, verse eieren nodig zijn, worden deze eieren verzameld in de legperiode en wordt maximaal 1 ei per nest en maximaal 20 eieren per jaar en per gebied verzameld. Dit onderzoek wordt niet toegepast bij zeer zeldzame / bedreigde soorten. Indien voor onderzoek meer dan een ei per nest gewenst is, zal hiervoor altijd eerst toestemming worden gevraagd aan de desbetreffende provincie.
22. Fuiken dienen voorzien te zijn van een “keerwant” of “stop-grid” om otters, vogels, ratten en grotere vissen buiten de fuiken te houden. De fuik dient voor een deel boven het water te steken zodat dieren die lucht nodig hebben, niet kunnen verdrinken.
23. Het vervoer en onder zich hebben van (dode) zeezoogdieren is alleen toegestaan als deze uit opvanglocaties in Nederland komen en/of waarvan de faculteit diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, schriftelijk hebben aangegeven, dat deze niet geschikt of noodzakelijk zijn voor onderzoek dat zij uitvoeren namens het ministerie van LNV.
24. Om verspreiding van ziekten te voorkomen dient het hygiëneprotocol voor veldwerk van RAVON van april 2020, opgevolgd te worden.
25. Voor onderzoek aan beschermde dieren dat tevens valt onder de Wet Op Dierproeven (WOD) dient gewerkt te worden conform de “Handreiking dierproeven met wilde dieren in hun biotoop” van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) en dient een vergunning in het kader van de WOD verleend te zijn na een toetsing door een erkende Dierexperimentencommissie (DEC).

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

10 van 14

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Het project behelst het uitvoeren van ecologisch onderzoek naar vogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, watergebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden in heel Nederland. Doelstellingen van de verschillende onderzoeken zijn: het vaststellen wat de resources (biotiek en abiotiek) van organismen zijn, hoe deze door de soort worden benut en hoe deze passen in de ecologie van de leefgemeenschap en de leefgebiedenbenadering; het evalueren van beheermaatregelen; inventarisatie en vergaren entomologische en zoölogische kennis.

BioSFeer is actief binnen het kennisnetwerk OBN. Partijen waarmee wordt samengewerkt zijn natuurbeherende organisaties en partnerorganisaties zoals Stichting Bargerveen, SOVON, Alterra, Vogelbescherming Nederland, en andere zelfstandige onderzoeks- en natuuradviesbureaus.

Daarnaast houdt BioSFeer zich bezig met educatie op het gebied van het functioneren van ecosystemen en zoölogie, en is zij bezig een zoölogisch museum op te zetten. De ontheffing is aangevraagd voor een termijn van 5 jaar.

Onderzoek

Beschrijving van uitgevoerd onderzoek ten behoeve van de aanvraag is niet aan de orde, omdat het onderzoek zelf de activiteit betreft.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Alle beschermde ecologische waarden van de aangevraagde soortgroepen, waarop de in tabel 1 genoemde verboden van toepassing zijn, kunnen tijdens de uitvoering van de onderzoeken voorkomen.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de uitvoering van de onderzoeken kunnen:

- Vogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden, gestoord of verstoord en gevangen worden;
- Voortplantings- of rustplaatsen van vogels, grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden, vernield of beschadigd worden;
- Alle in Nederland voorkomende fauna vervoerd of onder zich gehouden worden die een natuurlijke dood zijn gestorven;
- Eieren van vogels, reptielen of amfibieën weggenomen of vernield worden;
- Ongewervelden, gedood worden en voor analyse vervoerd worden.

In de aanvulling op het projectplan is beschreven wat de te verwachten effecten zijn per soortgroep in relatie tot de verboden Wnb en onderzoekshandelingen.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Preventieve maatregelen om effecten te voorkomen zijn niet aan de orde.

De minst invasieve onderzoeksmethode die volstaat voor de onderzoeksdoelstelling wordt gekozen.

Het beoogde onderzoek uitvoeren zonder verstoring of vangen is niet mogelijk.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik wordt gemaakt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet aan de orde zijn en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Voor de onderzoeksmethode wordt, waar de onderzoeksvraag dit toe laat, zoveel mogelijk gewerkt conform de onderzoeksprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. Sommige onderzoeksvragen vragen meer diepgaand onderzoek dan standaard inventarisaties. Daarbij kan hanteren voor biometrische gegevens nodig zijn, het verzamelen van eieren voor chemische bepalingen of het doden van ongewervelden.

De minst invasieve onderzoeksmethode die volstaat voor de onderzoeksdoelstelling wordt gekozen.

Wanneer onverwachte en negatieve effecten optreden wordt altijd direct geëvalueerd en waar mogelijk bijgestuurd.

Waar het invasief onderzoek betreft dat onder de Wet op Dierproeven (WOD) valt, wordt toestemming gevraagd aan een Dier Experimenten Commissie (DEC).

Beoordeling

Onderzoeksmethoden

Beoordeling van de in de aanvraag genoemde onderzoeksmethoden

Om negatieve effecten op de diverse soortgroepen te beperken wordt zover mogelijk volgens protocollen en in het ecologisch werkveld gangbare onderzoeksmethoden gewerkt. Waar dit vanuit de onderzoeksvraag niet mogelijk is blijven de handelingen voor de meeste soortgroepen beperkt tot stress tijdens het hanteren. Voor de analyse van leefgemeenschappen of bijvoorbeeld onderzoek van voedselaanbod voor andere dieren, worden ongewervelden bemonsterd. Om de dieren te kunnen tellen en voor determineerwerk kan vaak alleen van dode dieren gebruik worden gemaakt. Dit type onderzoek wordt beperkt door een project- en vraag-gestuurde aanpak, afstemming met de verwerkingscapaciteit en vangstefficiëntie. Zeldzame (en beschermde) soorten worden hierbij zelden gevangen, maar kunnen niet worden uitgesloten.

Wij hebben het projectplan en de aanvulling daarop beoordeeld en wij oordelen dat de onderzoeksmethoden, zoals beschreven, functioneel zijn en in lijn met de onderzoeksdoelstellingen.

Alternatievenafweging

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Andere bevredigende oplossingen voor de aangevraagde onderzoekshandelingen zijn beschreven in hoofdstuk 6 van de bij de aanvraag gevoegde "Projectplan onderzoek fauna en natuurbeheer 2020" (BioSFeer, 2020).

Op basis van de onderzoeksdoelstelling en onderzoeksvraag wordt de minst invasieve onderzoeksmethode gekozen. Als het voor chemische bepalingen nodig is eieren te onderzoeken zullen daarvoor in eerste instantie niet uitgekomen eieren worden gebruikt. Voor bijvoorbeeld stikstof-gerelateerd onderzoek, worden verse eieren gebruikt. Dit omdat stikstof het beste te meten is in eieren die nog niet zijn bebroed. Verse eieren worden verzameld in de legperiode, zodat de vogels vervangende eieren kunnen produceren. Doordat eieren verzameld worden in de eilegfase en maximaal 1 per nest en maximaal 20 per jaar en gebied komen de instandhoudingsdoelen niet in het gedrang (dit onderzoek wordt niet toegepast bij zeer zeldzame / bedreigde soorten). Indien voor het onderzoek gewenst is meer dan een ei uit een nest te nemen zal hiervoor eerst toestemming worden gevraagd van de betreffende provincie.

Wanneer voor een onderzoek aan zeldzame en/of rode lijst fauna, alternatieve algemenere soorten beschikbaar zijn die als model kunnen dienen, wordt vooral met de algemenere modelsoort gewerkt. Wel wordt daarnaast dan onderzoek gedaan om de koppeling tussen de uitkomsten van de modelsoort met de zeldzamere soort te kunnen waarborgen.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het achterwege laten van de onderzoeken heeft weliswaar (tijdelijk) minder effect, maar door het onderzoek kunnen bestaande en beoogde beheermaatregelen worden geëvalueerd en bijgestuurd. Hierdoor worden negatieve effecten van beheer voorkomen, gecorrigeerd of beperkt en worden de doelstellingen van het beheer eerder gehaald.

Het uitvoeren van het beoogde onderzoek zal daardoor bijdragen aan de kennisopbouw, behoud en ontwikkeling van de aangevraagde beschermde soortgroepen en hun leefgebieden. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing

Belang

In de aanvraag beschreven belangen

In hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde “Projectplan onderzoek fauna en natuurbeheer 2020” (BioSFeer, 2020) is beschreven welke wettelijke belangen van toepassing zijn. Deze zijn aangegeven in tabel 1. De ecologische onderzoeken worden uitgevoerd ter bescherming en ontwikkeling van het in wild voorkomende flora en fauna en hun leefgebieden. Door het onderzoek kunnen bestaande en beoogde beheermaatregelen worden geëvalueerd en ten gunste van de flora en fauna worden bijgestuurd. Onderzoek wordt ook ingezet op kennishiaten in natuurbeheer en voor beleidsvraagstukken van diverse terrein-beherende en overheidsinstanties, waardoor een wetenschappelijk belang wordt gediend. De ontwikkeling van een zoölogisch museum en andere educatieve projecten draagt bij aan onderwijs en voorlichting.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Er wordt geen negatief effect verwacht op de staat van instandhouding van de te onderzoeken soorten. Er zal relatief veel gewerkt worden aan soorten met een ongunstige staat van instandhouding, met als doel die te verbeteren. Gedragsveranderingen of ander ongerief dat bijvoorbeeld tot nestverlating, verlaagd broedsucces, verlaagde lichaamsconditie of zelfs sterfte leidt, interfereert ook met de uitkomst en doelstelling van het onderzoek en zal te allen tijde geprobeerd worden te voorkomen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten.

De onderzoekshandelingen hebben geen nadelige gevolgen en effecten op staat de instandhouding van beschermde soorten, omdat doden en verwonden van dieren zoveel mogelijk wordt voorkomen. De onderzoeken verschaffen gegevens over bedreigingen ten aanzien van beschermde soorten en dragen bij aan het beheer en de ontwikkeling van hun natuurlijke habitat. Met de onderzoeksgegevens kunnen de soorten beter beschermd worden en kan de ontwikkeling van de soorten worden bevorderd, dit draagt bij aan een gunstige staat van instandhouding.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

13 van 14

Conclusie

Wij hebben het projectplan en de aanvulling beoordeeld en wij oordelen dat de onderzoeksmethoden zoals beschreven functioneel zijn en in lijn met de onderzoeksdoelstellingen en het daarmee gediende belang ter bescherming van flora en fauna. Het evalueren en bijsturen van beheermaatregelen draagt bij aan het optimaliseren van de beoogde effecten van het beheer en zal naar verwachting een positief effect hebben op de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Wij zijn van mening dat met het volgen van de in het projectplan beschreven uitgangspunten, de effecten op de te onderzoeken soortgroepen beperkt blijven en dat voldaan wordt aan de zorgplicht, zoals die in het kader van de Wnb geldt. Er zijn geen alternatieven voorhanden met minder effect.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden en welke middelen hiervoor kunnen worden ingezet. Deze zijn weergegeven in tabel 1 en 2. Wij achten het overtreden van deze verboden bij de uitvoering van de beschreven onderzoeksmethoden aannemelijk en mogelijk noodzakelijk.

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen binnengekomen.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2020-004134

Blad

14 van 14

Bijlage 2

Emailadressen en kenmerken voor meldingen en toezenden onderzoekverslagen per provincie.

Provincie	Kenmerk/ zaaknummer	Adres
Gelderland	2020-004134	post@gelderland.nl
Friesland	215852	wnb@fryslan.frl
Groningen	K1082	loketvth@provinciegroningen.nl
Drenthe	202003259	vth@drenthe.nl
Flevoland	2665419	wetnatuurbescherming@flevoland.nl handhaving@ofgv.nl
Utrecht	Z-WNB-SB-OV-2020-1327	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Zeeland	20035921	natuurbeschermingswet@zeeland.nl